

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Állam-és Jogtudományi Kar

Doktori Iskola

Hussein Jasmine

**Az elektronikus felügyelet büntető anyagi jogi és büntetés-végrehajtási szabályozási
lehetőségei Magyarországon a jelenlegi európai tendenciák tükrében**

Doktori (PhD) értekezés tézisei

Témavezető:

Prof. Dr. Juhász Zsuzsanna

egyetemi tanár

SZTE ÁJTK Bűnügyi Tudományok Intézete

Szeged

2024

Tartalomjegyzék

1. A témaválasztás indokai és a téma aktualitása	3
2. Kutatási előfelvetés és kutatási kérdések	5
3. Az értekezés kutatómódszertana	6
4. Az értekezés felépítése	8
5. A kutatás eredményei	10
1. Selection of the Topic and its Relevance	19
2. Research Questions of the Doctoral Thesis.....	21
3. Methodology of the Doctoral Thesis.....	22
4. Structure of the Doctoral Thesis.....	24
5. Results of the Doctoral Research.....	25
A témakörrel összefüggő publikációk – Publications related to the Doctoral Thesis	34

1. A témaválasztás indokai és a téma aktualitása

A magyar börtönnépeség helyzetével, a túlszűfolttság és a rigid büntetőpolitika problematikájával mélyrehatóbban jogi tanulmányaim végén kezdtem el foglalkozni. Így szakdolgozatomban, amely „Az alternatív szankciók mint a börtönpopuláció csökkentésének eszközei” címet viselte – az Európában széles körben promótált – alternatív szankciókat vizsgáltam és ekkor találkoztam először az elektronikus felügyelettel kapcsolatos nemzetközi szabályozásokkal. Hogy pontosan mi is az elektronikus felügyelet, azt jelendisszertáció keretében részleteibe menően tárgyalom, azt viszont fontosnak tartom megjelölni, hogy a magyar Büntetés-végrehajtási Kódex meghatározása szerint ez az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott mozgását nyomon követő technikai eszköz.¹ Szakdolgozatomban ugyan még csak a belga és a norvég jogszabályi környezetet tanulmányoztam, ez azonban egyértelműen felkeltette az érdeklődésemet a téma, illetve annak átfogóbb és mélyrehatóbb megismerése iránt. Ennek magyar vonatkozású aktualitására és fontosságára szakdolgozati opponensem *Nagy Ferenc* egykori egyetemi tanár is utalt, felhívva a figyelmet arra, hogy „*persze látni kell ezen alternatív szankciók tényleges és szélesebb körű alkalmazhatóságának korlátait és veszélyeit is*”.

Kutatómunkám során mindvégig arra törekedtem, hogy figyelembe vegyem ezt a jótanácsot, valamint szem előtt tartottam azt a nézőpontot, hogy az alternatív szankciók önmagukban nem jelenthetnek kizárólagos megoldást a magyar börtönhelyzet javítására, azonban fontos elemei lehetnek ennek, nemcsak funkcionális, de szemléletmódbeli kérdésekben is. A dolgozat témájának leszűkítése indokolta, hogy az alternatív szankciókon belül is egy meghatározott opcióval, vagyis az elektronikus felügyelettel foglalkozzam, így azt kellő mélységében kutassam.

Úgy gondolom, hogy a téma aktualitása több szempontból is vitathatatlan. Először is nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt, hogy a magyar büntetés-végrehajtás továbbra is küzd a büntetés-végrehajtási intézetek (túl)zsűfolttságával. A magyar börtönhelyzet javítására ugyan az elmúlt években számos törekvés mutatkozott, azonban a börtönstatisztikai mutatók továbbra sem a legpozitívabb tendenciákkal kecsegtetnek. A haza fogvatartotti ráta jelenleg is az extrém magas kategóriába tartozik², olyan országokkal együtt, mint Csehország, Szlovákia, Lengyelország, Fehéroroszország, Oroszország, vagy éppen Azerbajdzsán.³ Ezen túlmenően a

---

¹ 2013. évi CCXL. tv. 3. § (6).

² NAGY, Ferenc: Gondolatok a hosszú tartamú szabadságvesztésről és az európai börtönnépeségről. *Börtönügyi Szemle*, 2013/1, 13.

³ World Prison Brief statisztikai adatok. <https://www.prisonstudies.org/map/europe> (letöltés ideje: 2023.11.27.).

magyar telítettségi ráta sok esetben rendkívül közel mozog a 100%-hoz, időközönként pedig át is lépi azt, amely a büntetés-végrehajtási intézetek célkitűzéseit, valamint funkcionalitását is rontja.

Másodszor, az elektronikus felügyelet tág értelemben vett büntetőjogi alkalmazásának vizsgálata folyamatos aktualitást mutat, hiszen általában elmondható, hogy a technológia fejlődése rendkívül dinamikus. Ebből adódóan az elektronikus felügyelettel összefüggésben leggyakrabban alkalmazott rádiófrekvenciás és GPS technikák még nem jelentik a jéghegy csúcsát. Újabb jelenséggént megemlíthetjük az okos telefonokkal egybekötött elektronikus felügyeletet, amelynek fejlesztésére és népszerűsítésére ma már komoly törekvések mutatkoznak az elektronikus távfelügyeleti eszközöket és megoldásokat gyártó cégek részéről, leginkább a profitszerzés céljából, nem pedig szakmai megfontolásból.⁴

A technológia fejlődése mellett nem elhanyagolhatóak a koronavírus okozta világjárvány által kényszerített intézkedések sem a büntetés-végrehajtási intézetek oldaláról. Az Európa Tanács Kínzás Elleni Bizottsága például felhívta a Tanács tagállamait arra, hogy a járványra tekintettel törekedjenek a túlzásfoltóság eliminálására, vagy éppen megszüntetésére, különböző átmeneti, illetőleg sürgősségi intézkedések bevezetésével, ideértve például a szabadságvesztés alternatíváinak alkalmazását is.⁵ A járvány hatására több európai országban is kibővítették az elektronikus felügyelet használatát, vagy azáltal, hogy kedvezőbbé tették alkalmazási feltételeit, vagy éppen azzal, hogy kibővítették az elektronikus felügyelet végrehajtásához szükséges technikai apparátust. Így tett például Spanyolország, Lengyelország, Norvégia, Hollandia, Ciprus, Málta, valamint Anglia és Wales is.⁶ Az Európán kívüli országok közül például Szenegálban, valamint Tunéziában is engedélyezték az elektronikus felügyelet használatát a járványra tekintettel.⁷

2021-ben a Confederation of European Probation (CEP) egy online konferenciát szervezett, ahol az elektronikus felügyelet gyártásával foglalkozó legnagyobb cégek (a buddi., az attenti, a Geosatis, és a SuperCom is) beszéltek a koronavírus járvány alatti tapasztalataikról, az elektronikus felügyelet alkalmazásával összefüggő tendenciákról, valamint a hozzájuk

---

⁴ Lásd: NELLIS, Mike: „Better than Human?” Smartphones, Artificial Intelligence and Ultra-Punitive Electronic Monitoring. 2019. <https://www.napomagazine.org.uk/wp-content/uploads/2019/10/Better-than-Human-PDF.pdf> (letöltés ideje: 2020.10.10.); NELLIS, Mike: „Clean and dirty electronic monitoring”. 2018. <http://justice-trends.press/shaping-lives-the-use-of-electronic-monitoring/> (letöltés ideje: 2020.10.10).

⁵ Prison Insider: Europe – CPT urges intensifying temporary measures introduced to prevent COVID-19. 2020. <https://www.prison-insider.com/en/articles/europe-le-cpt-appelle-a-intensifier-les-mesures-temporaires-mises-en-place-pour-prevenir-la-covid-19> (letöltés ideje: 2020.09.11.).

⁶ Prison Insider: Coronavirus: Prison Fever. 2020. <https://www.prison-insider.com/en/articles/coronavirus-la-fievre-des-prisons> (letöltés ideje: 2020.09.11.).

⁷ Penal Reform International: Global Prison Trends 2021, 15. <https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2021/05/Global-prison-trends-2021.pdf> (letöltés ideje: 2023.03.01.).

beérkező kérések jellemzőiről. Valamennyi cég képviselője arról számolt be, hogy a járvány kitörését követően számtalan megkeresés érkezett felőlük már meglévő, illetve új ügyfelektől (kormányoktól, ügynökségektől). A kérések sok esetben újabb eszközök megrendelésére, vagy éppen kifinomultabb technikai megoldások keresésére irányultak azért, hogy a távolságtartást hatékonyabban és megbízhatóbban lehessen kivitelezni és fenntartani a büntető igazságszolgáltatást érintő területeken. Az *attenti* nevű cég kifejezetten felhívta a figyelmet arra a jelenségre is, hogy a karantén alatt megnőtt a családon belüli erőszakos esetek száma, így sok állam kifejezetten ezen bűncselekményekre tekintettel fordult a céghez és annak technikai megoldásaihoz, így ezek az országok jellemzően a jogszabályi kereteket is ehhez a jelenséghez igazodóan változtatták meg.⁸

Ugyanezen az online konferencián *Mike Nellis* – az elektronikus felügyelet kutatásának egyik legkiemelkedőbb szaktekintélye – úgy fogalmazott, hogy a koronavírus járványnak széleskörű társadalmi következményei vannak. Ilyen például, hogy felerősödött az állami beavatkozás az emberek mindennapjaiba, illetve növekedett a távközlési eszközök használata és az azokra való támaszkodás. Éppen ebből fakadóan véleménye szerint nagyobb hatalmat kaptak a technológiai eszközöket gyártó és forgalmazó cégek, valamint elmélyültek a társadalmi különbségek, hiszen a szegényebb rétegeket a járvány is súlyosabban érintette. Mindezek kihatottak és szorosan kapcsolódtak az elektronikus felügyelet nagyobb mértékű elterjedéséhez. *Nellis* szerint a világjárvány olyan közeget teremtett, amely rendkívüli módon kedvez annak, hogy az elektronikus felügyelet az eddigieknél is jelentősebb és gyakrabban alkalmazott büntetőjogi opció legyen. Azt is megfogalmazta, hogy az okostelefonok és az azokra letölthető applikációk még inkább előtérbe fognak kerülni a felügyelet szempontjából. Mindezek által pedig az elektronikus felügyelet egy rendkívül elterjedt megoldás lesz, amelyet egyre inkább punitív szemlélettel fognak alkalmazni, úgy, hogy egyébként általában véve a börtönnépesség nem fog csökkenni.⁹

2. Kutatási előfelvetés és kutatási kérdések

Az előbbieken részletezettek alapján kutatási előfelvetésem, hogy már a közeljövőben számítani lehet arra, miszerint a pandémia alatt bevezetett változások, valamint intézkedések

---

⁸ A cégek képviselői a Confederation of European Probation (CEP) Electronic Monitoring webinárján tartottak 5 perces előadásokat a koronavírus pandémia alatti tapasztalataikról. 2021. Lásd: <https://www.youtube.com/watch?v=125hpIOPKO0&t=4282s> (letöltés ideje: 2023.04.09.).

⁹ NELLIS, Mike: EM In and After the Age of Covid című előadása a Confederation of European Probation (CEP) Electronic Monitoring webinárján. 2021. Lásd: <https://www.youtube.com/watch?v=125hpIOPKO0&t=4282s> (letöltés ideje: 2023.04.09.).

nem pusztán átmenetiek lesznek az egyes országok esetében, hanem felismerve azok anyagi és emberi erőforrásbéli előnyeiket, állandósult formát öltenek, vagy éppen tovább terjeszkednek a jövőben. Mindezek okán meglátásom szerint fennáll a lehetősége annak, hogy a technológia igencsak meghatározó része lesz a büntetőjog azon területeinek, így a szankciórendszernek, büntetés-kiszabásnak, valamint a büntetés-végrehajtásnak, amelyek sok esetben építenek az emberi tényezőre, így például az elkövetők hatékony reintegrációjára, javítására, jogkövető magatartásra nevelésükre szakemberek bevonása, és ezt elősegítő programok megszervezése mellett.

Úgy vélem, hogy a korábban említett, most még talán utópisztikusnak tűnő tendenciák hazánkat is el fogják érni a közeljövőben. Éppen ezért tartom fontosnak, hogy ezek a kérdések a tudományos élet diskurzusában szerepeljenek, és kijelöljük azokat a kereteket és követelményeket, amelyek megfelelőek lehetnek az elektronikus felügyelettel kapcsolatos jogintézmények szabályozására.

Mindezek alapján a következőkre keresem a választ dolgozatomban:

- Mi volt az elektronikus felügyelet eredeti koncepciója? Mennyiben érvényesülnek az eredeti célkitűzések napjaink Európájában?
- Milyen „karakterű” jogintézmény ideális esetben az elektronikus felügyelet?
- Milyen ország-csoportok képezhetőek Európában az elektronikus felügyelet szabályozási jellemzői mentén? Melyek ezen ország-csoportok közös jellemzői?
- Melyek az elektronikus felügyelet potenciális bővítési irányai a büntetőjog területén Magyarországon?

Ezen kutatási kérdések megválaszolása mentén, az értekezés célja, hogy átfogó képet adjon az elektronikus felügyelethez kapcsolódó elméleti és gyakorlati probléma-illetve kérdéskörökről, bemutassa a jelenlegi európai tendenciákat, valamint, hogy az ezekből levonható következtetések mentén javaslatokat fogalmazzon meg a szabályozási lehetőségekre a magyar büntetőjog területén.

3. Az értekezés kutatómódszertana

A dolgozat kutatómódszertana alapvetően dogmatikai, amely erőteljesen összefonódik a jogösszehasonlítás módszertani elemeivel.

Az értekezésben kiemelt hangsúlyt kap azon büntetőjogi alapelveknek és alapvető jogoknak az elméleti szintű vizsgálata, amelyeket az elektronikus felügyelet érint vagy éppen érinthet, illetve, amelyekre tekintettel kell lenni az eszköz szabályozásával összefüggésben. Ezek szorosan összeolvadnak az elektronikus felügyelet karakterének, vagyis büntetőpolitikai

céljának vizsgálatával, így azzal, hogy azt punitív, reintegratív, resztoratív módon vagy éppen ezek kombinációjaként kellene-e szabályozni. Az erre adott válaszok, ugyanis eltérő módon befolyásolják az elektronikus távfelügyeleti eszközzel ellenőrzött egyének alapvető jogainak korlátozását, és az azokba történő beavatkozás mértékét.

Ezeket az alapjog-releváns kérdéseket és az ezekkel összefüggő szerzői véleményeket több ízben tanulmányozom, így megjelennek a történeti részben, az Európa Tanács releváns ajánlásának elemzésében, illetve az elektronikus felügyelet karakterének vizsgálata kapcsán is. Ezek elemzését kiemelten fontosnak tartom, hiszen az általam megfogalmazott *de lege ferenda* javaslatok is ehhez igazodnak. Mindezen túlmenően az értekezésben hangsúlyt kap a jelenleg hatályos magyar szabályozás ilyen szempontú elemzése is, kiemelve az általam problematikusnak vélt pontokat, és az azokra vonatkozó ajánlásaimat.

A dolgozatban több alkalommal citálok börtönstatisztikai-, valamint az elektronikus felügyelet alkalmazásával összefüggő adatokat. Ezek elemzésével egyrészt célom volt az aktuális tendenciák bemutatása, például, hogy milyen dinamikus az elektronikus felügyelet térnyerése az európai büntető igazságszolgáltatásban, másrészt pedig kiváló alapot nyújtottak a jogösszehasonlításban szereplő ország-csoportok megalkotásában. Fontos azonban rögzítenem, hogy annak ellenére, hogy a disszertáció vizsgálati tárgyát képező összes állam releváns hatóságához (Dánia, Finnország, Norvégia, Svédország, Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Magyarország) kérelemmel fordultam a statisztikai adatok rendelkezésre bocsátásért, ezeket csupán a skandináv államoktól kaptam meg.

A téma a jogösszehasonlítás módszerét sem nélkülözheti, erre utalt korábban *Mike Nellis* is, aki úgy fogalmazott, hogy az elektronikus felügyelet világszinten elterjedt eszköz, így annak dinamikáját nem feltétlenül lehet megérteni egyetlen ország büntetőjogi rendszerének vizsgálata alapján.¹⁰ Kutatásaim során törekedtem arra, hogy jól meghatározott, és szorosan követett szempontrendszer mentén válasszam ki a vizsgált államokat, és építsem fel a jogösszehasonlítás alapját képező ország-csoportokat. Először is fontosnak tartottam, hogy európai szinten végezzem kutatásaimat, hiszen az európai államoknak sok esetben – nemzetközi kötelezettségeikből adódóan – közös vezérfonalakat és alapelveket kell követniük, például az Európa Tanácsi vagy éppen az Európai Unió tagságuk miatt.

Fontosnak tartottam továbbá, hogy Európán belül további csoportokat alakítsak ki, amelyek segítségével jól lehatárolhatom azon országok körét, amelyek téma-relevánsak

---

¹⁰ NELLIS, Mike: Introduction: making sense of electronic monitoring. In: NELLIS, Mike – BEYENS, Kristel – KAMINSKI, Dan (szerk.): *Electronically Monitored Punishment. International and Critical Perspectives*. Routledge, Abingdon, 2013, 5.

lehetnek. Itt szeretném leszögezni, hogy pontosan a dolgozat feszes dinamikájára és kellő behatároltságára tekintettel nem vizsgálom minden európai ország elektronikus felügyelettel kapcsolatos szabályozását. Ezzel együtt meg kell említenem, hogy az elmúlt évek széleskörű kutatómunkája lehetővé tette számomra, hogy valamennyi európai ország elektronikus felügyelettel összefüggő attitűdjét és jellemzőit megismerjem.

A már korábban említett szempontrendszer kialakításának két vezérfonala volt. Az egyik az egyes országok gazdasági, társadalmi, büntetőpolitikai sajátosságainak és börtönstatisztikai adatainak vizsgálata, a másik pedig kifejezetten az elektronikus felügyelet büntetőjogi szabályozási jellemzőinek elemzése. Ezek alapján két nagy csoportot különíték el és részletezek az értekezésben, így az ún. skandináv „excepcionalista” országokat: Norvégiát, Finnországot, Svédországot és Dániát, illetve a Magyarországgal rendkívül sok téren hasonlóságot mutató V4 országokat, azaz Szlovákiát, Csehországot és Lengyelországot.

Úgy gondolom, hogy a skandináv országok vizsgálata lényeges, mivel koncepciójukban, nézőpontjukban és büntetőpolitikai felfogásukban egy rendkívül előremutató nézetet képviselnek, így kiváló alapjául szolgálhatnak az innovatív javaslatok megfogalmazásának. A V4 országok vizsgálata viszont azért fontos, mert társadalmi berendezkedésükben, történeti hagyományaikban, valamint a büntetőpolitikai felfogásuk szempontjából sokkal közelebb állnak Magyarországhoz, ugyanakkor már náluk is megjelentek a közelmúltban olyan – az elektronikus felügyelettel kombinált – jogintézmények, amelyek potenciális bevezetési lehetőségeit a magyar büntetőjog rendszerébe nem hagyhatjuk figyelmen kívül.

4. Az értekezés felépítése

A dolgozat alapvetően négy fő egységből áll, amelyek további fejezetekre és alfejezetekre tagolódnak.

Az első nagy egységben az elektronikus felügyelet történeti fejlődése kapja a hangsúlyt. Az áttekintés során górcső alá veszem és részletesen elemzem az elektronikus felügyelet feltalálása mögötti elméleti koncepciót, amelyet elengedhetetlennek tartok ahhoz, hogy a napjainkban megjelenő tendenciákat még jobban megérthessük. Abból adódóan, hogy az elektronikus felügyelet alkalmazása az Amerikai Egyesült Államokból indult, egy rövid kitekintést teszek az eszköz amerikai használatára vonatkozóan is. Mindezek után áttérek az európai szintésre, bemutatom az elektronikus felügyelettel kapcsolatos kezdeti tapasztalatokat, valamint azt, hogy hogyan is nőtte ki magát az eszköz használata, és született meg egy átfogó Európa Tanácsi ajánlás a témában. Ennek legfontosabb pontjait és elméleti megállapításait szintén ezen fejezet keretében elemzem részleteibe menően.

Az értekezés második nagy szerkezeti egységében az elektronikus felügyelet „karakterével” foglalkozom. Ideális esetben az eszköz használatát magában foglaló jogintézménynek – véleményem szerint – vegyítenie kell a punitív, reintegratív, valamint resztoratív vonásokat egyaránt. A fejezet keretében erről értekezem, valamint reflektálok a téma-releváns alapvető jogokra, és az azok korlátozásával járó büntetőjogi konzekvenciákra is.

A harmadik nagy szerkezeti egység a jogösszehasonlítás megalapozásának legfontosabb fejezete, amelyben egy általános európai áttekintést követően részletesen tárgyalom az általam kiválasztott országok közös jellemzőit, illetve egyéni jogszabályi rendelkezéseit az elektronikus felügyeletre vonatkozóan. Ebben a részben hangsúlyt fektetek mind a skandináv, mint pedig a V4 országok általános bemutatására, büntetőpolitikájuk sajátosságaira, börtönstatisztikai adataira, illetve, hogy hogyan is jelenik meg náluk az elektronikus felügyelet a büntetőjog egyes területein. Fontos kiemelnem, hogy a téma szűk mezsgyén tartása érdekében nem elemzem ezeket kimerítően. A disszertációban azok a rendelkezések szerepelnek, amelyek Magyarországon még nem léteznek, és amelyekről úgy vélem, hogy egyébként bevezetésük a magyar büntetőjogba ideális lehet, legfőbbképpen, ha a jogalkotó az elektronikus felügyelet ilyen irányú bővítésén gondolkozik.

A disszertáció negyedik fejezete kifejezetten a magyar büntetőjogi aspektussal foglalkozik. Ezen belül is átfogóan bemutatja és elemzi az elektronikus felügyelet jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezéseit, kiemelten fókuszálva a büntető anyagi jog, és a büntetés-végrehajtási jog területére. Ebből is jól érzékelhető, hogy az elektronikus felügyelet büntető eljárásjogi rendelkezéseit nem vizsgálom. Ennek több oka is van: egyrészt úgy gondolom, hogy ezek tartalmilag szétfeszítenék a dolgozat kereteit, másrészt Magyarországon az eljárásjog területén már bevett módon alkalmazzák az elektronikus felügyeletet mint a letartóztatás alternatíváját, harmadrészt pedig a témában már készült egy részletes és átfogó doktori értekezés. A dolgozat egyik legfontosabb része az általam megfogalmazott *de lege ferenda* javaslatok is ebben a fejezetben szerepelnek. Ennek keretében két új jogintézmény potenciális bevezetéséről értekezem, azzal, hogy amennyiben az elektronikus felügyelet alkalmazása tovább bővülne hazánkban, jómagam ilyen formában szabályoznám az eszköz használatát.

5. A kutatás eredményei

A dolgozatomban elején kiemeltem, hogy rendkívül fontosnak és elengedhetetlennek tartott feladatnak éreztem az elektronikus távfelügyeleti eszköz jelenlegi szabályozásának, tapasztalatainak, valamint jövőbeni lehetőségeinek feltárását, és potenciális megjelenési formáinak felvázolását a magyar büntető jogrendszerben.

Kiemelt figyelmet fordítottam arra, hogy a disszertáció keretében részleteibe menően vizsgáljam az elektronikus távfelügyeleti eszköz feltalálásának körülményeit, valamint elméleti alapjait. Erre azért is vállalkoztam, mert fontosnak tartottam megismertetni a magyar tudományos élettel azt, hogy az eszköznek eredeti feltalálása nem pusztán a büntetőjog területét célozta, illetve, hogy használata mögött komoly elméleti szándék és elképzelés állt, amely a jelenlegi reintegrációs törekvésekkel is összhangban van. A *Schwitzgebel* testvérek tudományos munkáinak időrendbeli áttekintése és elemzése jól szemléltette, ahogyan az elektronikus felügyelet koncepciója egyre inkább kinőtte magát, és utat talált a büntetőjog területén (is) az 1980-as években. Az eszköz tényleges büntetőjogi alkalmazását megelőzően azt lehet mondani, hogy feltalálói kifejezetten a gyógyítás és nevelés szellemiségében képelték el az eszköz ideális használatát, amelyhez képest a „büntetni akarás” náluk háttérbe szorult. Hittek ugyanis abban, hogy az elkövetők természete a pszichológia útján, illetve a humánusra ható eszközökkel befolyásolható, megváltoztatható és jobbá tehető. Mind a ketten konzekvensen kitartottak amellett, hogy az elkövető és felügyelője közötti intenzív kapcsolat, egy jól felépített jutalmazási rendszer (a pozitív megerősítés rendszere) és a társadalmi közeg megtartó ereje magatartás-módosító hatással lehet a bűnelkövetőkre. Úgy vélték, hogy találmányuk egy olyan keretet nyújthat mindezeknek, amely segítségével megvalósulhat az elkövetők hatékony reintegrációja, és a visszaesés eredményes megelőzése.

Amennyiben napjaink Európájára vetítjük le ezt a koncepciót, azt mondhatjuk, hogy az Európa Tanács útmutatóját követve számos ország a reintegrációs célt tűzte zászlójára az eszköz alkalmazásának bevezetésekor – a börtönnépesség és a költséghatékonyság indokai mellett. Ennek megfelelően az Európa Tanács több ízben hangsúlyozza az elektronikus felügyeletről szóló ajánlásában, hogy az elkövetőket az eszköz használata során nem szabad teljes izolációban, otthon „fogvatartani”. A reintegráció jegyében lehetővé kell tenni számukra a mindennapi élethez tartozó tevékenységekben való részvételt, így a munkavégzést, a szabadidős programokat, képzéseket, terápiákat, a családi élethez szükséges teendők ellátását. Fontos, hogy ezen az úton képzett szakemberek támogassák és segítsék őket a reszocializációs

folyamatokban. Ezekből és az egyes ország-szabályozásokból úgy gondolom, hogy a találmány eredeti koncepciója még ma is erőteljesen megjelenik az európai büntetőjogi környezetben.

Az előző mondat át is vezet bennünket a következő kutatási kérdés megválaszolásához, vagyis, hogy milyen karakterű „ideális” esetben az elektronikus felügyelettel működő jogintézmény? Véleményem az, hogy az elektronikus felügyelettel működő jogintézményeknek magukon kell viselniük mind a punitív, a reintegratív, valamint a resztoratív jegyeket egyaránt.

A disszertáció során kifejezetten hangsúlyoztam az alapjogi megközelítés fontosságát, és az e szempontból történő vizsgálódást, hiszen ez nem pusztán határokat szabhat az eszköz túlhasználásának, de feljogosíthatja a büntetőjog területén való szerepének betöltésére, így arra, hogy akár szankcióként, vagy a szabadságvesztés végrehajtási alternatívájaként jelenjen meg. Az előbbi alatt azt értem, hogy az eszköz használata már önmagában – minden fajta plusz magatartási szabály meghatározása nélkül – invazív módon tolakszik be az egyének életébe, hiszen erőteljesen érinti a privátszférát, a személyes adatokat, azok kezelését, valamint az emberi méltóságot (az eszköz viselése ugyanis stigmatizáló hatású lehet). Pusztán ezek elismerése megalapozza azt a megállapítást, hogy az eszköz használatával szükségszerűen együtt jár bizonyos alapvető jogok korlátozása, így malum jellégét már erre tekintettel is el kell ismernünk. Ezzel együtt addicionális megszorításokkal, így a szabad mozgás-, valamint a tartózkodási hely szabad megválasztásának korlátozásával, munkavégzésre kötelezéssel, kezeléseken való részvétel előírásával ésszerűen avanszálható a szabadságvesztés-büntetésének alternatívájává.

Meglátásom szerint az elektronikus felügyelet kereteiben működő jogintézménynek szükségszerűen bírnia kell egyfajta malummal, viszont ennek párosulnia kell a reintegrációs célkitűzésekkel is, még úgyis, hogy a visszaesési rátára gyakorolt pozitív hatása egyértelműen nem bizonyítható, hiszen ezt számos faktor befolyásolja. Fontos azonban felismerni, hogy a felügyelet ilyen formája számos lehetőséget teremt arra, hogy az elkövető reintegrációja a legkreatívabb módon, individualizált formában valósuljon meg. Úgy gondolom, hogy az elkövetőnek a tanulásra, munkavégzésre való ösztönzése, valamint, ha szükséges gyógyító, és különböző terápiás kezeléseken való részvétele rendkívül jól megvalósulhat ebben a konstellációban. Ezen felül meggyőződésem, hogy tekintettel kell lenni arra is, hogy ez a technológiai megoldás ne vegye át teljes mértékben a humán faktor szerepét a reintegrációval kapcsolatos munkában. A felkészült és támogató szakemberek jelenlétét jómagam is rendkívül fontosnak tartom egy ilyen folyamatban, hiszen az alapvető emberi interakciókat, érzéseket és ráhatásokat semmi nem válthatja ki.

A magam részéről elkötelezett támogatója vagyok a büntetőjog resztoratív elemekkel való megtöltésének – természetesen a megfelelő határok és a racionalitás mércéjének megtartása mellett. Ebből adódóan fontosnak tartottam, hogy az elektronikus felügyeletet ilyen szempontból is vizsgáljam. Ez alapján arra jutottam, hogy a szabályozástól függően az elektronikus felügyelet a resztoratív folyamatok mindhárom szereplőjének az érdekét szolgálhatja. Helyreállíthatja a társadalmi rendet azáltal, hogy az elkövető büntetésben részesül, ezzel együtt akár az elektronikus felügyelet keretei között közösségi munka végzésével aktív módon elégtételt szolgáltathat a közösség számára. Helyreállíthat továbbá az elkövető társadalmi helyzete, amennyiben az eszköz használatába beépített, az elkövető reintegrációját szolgáló programok hatékonyak bizonyulnak. Az áldozatvédelmi szempontok, illetve az áldozat érdekeinek figyelembevétele is hatékonyan megvalósulhat. Így különösen fontos az áldozatok tájékoztatása arról, hogy az elkövetőt elektronikus felügyelettel megfigyelik, valamint az elektronikus felügyelet rugalmas (a büntetés-végrehajtási intézeten kívüli) keretet biztosíthat az áldozat és elkövető közötti önkéntességen alapuló párbeszédnek, szigorúan szakember bevonása mellett.

Ahogy arra a disszertációban is utaltam, jogösszehasonlító kutatásaim alapját a *Mike Nellis*-féle rendszerezés adta, amely alapvetően három csoportot különböztet meg Európában az elektronikus felügyelet kapcsán: idetartoznak a nyugat-európai, az északi (skandináv), valamint a közép-kelet európai államok. Kutatásaim során azonban számtalan más ország elektronikus felügyelettel összefüggő szabályozását is vizsgáltam. Ezek alapján arra jutottam, hogy a nyugat-európai régióba tartozó országok között nem feltétlenül alakítható ki egy olyan strikten lehatárolt csoport, amely hasonló szempontok mentén a jogösszehasonlítás megfelelő alapját képezhetné. Ezen felül úgy gondoltam, hogy a disszertáció keretei nem igénylik további országok szabályainak boncolgatását, mivel a dolgozat szerkezeti egyensúlya elbillenne ebbe az irányba. Mind a skandináv, mint pedig a visegrádi csoport kialakításánál különös figyelmet fordítottam a közös történelmi hagyományok, valamint büntetőjogi- és társadalmi jellemzők vizsgálatára, amelyek segítettek megerősíteni abban, hogy ezek jó kiindulási alapot jelenthetnek a jogösszehasonlítás módszeréhez.

Az általam részletesen is vizsgált országok kapcsán azt mondhatjuk, hogy a skandináv államokban erőteljesebben érvényesül az állami gondoskodás és a rehabilitatív, reintegratív szemlélet az elektronikus felügyelet szabályozása és használata kapcsán. Ez talán abból a szempontból is érthető, hogy ezen országok büntetőjogi rendszere, amelybe az elektronikus felügyeletet adaptálták, már eleve egy ilyen szociálisan érzékeny és támogató szemlélettel

működött. Ezen államok jogi szabályozásában több ízben kifejeződik, hogy az intenzív támogatás, a terápiás intervenciók kifejezetten fontosak az elkövetők támogatásában.

Szlovákiában, Csehországban, Lengyelországban és Magyarországon is jelen van a reintegratív szemlélet a büntetőjog területén, így az elektronikus felügyelet alkalmazása is szükségszerűen kapcsolódik ehhez. Ezen országok esetében azonban azt lehet megállapítani, hogy ez a fajta gondoskodó és terápiás szemlélet kevésbé érvényesül, a büntetőjog büntetési szemlélete szigorúbbnak mondható, mint például a disszertációban szereplő északi országoké. A visegrádi négyek esetében nem túlzást azt mondani, hogy az eszköz adaptációjánál inkább a praktikussági szempontok érvényesültek, így a börtönnépeség csökkentése, illetve a költséghatékonyság.

A jogösszehasonlítás és ezen országok releváns büntetőjogi szabályainak áttekintése nem csupán abban volt segítségemre, hogy az egyes csoportok általános jellemzőit összegezzem, de arra is, hogy inspirációként, valamint példaként szolgáljanak arra, hogy milyen – Magyarországon még nem létező módon – lehetne az elektronikus felügyeletet szabályozni.

A dolgozatban több ízben hangsúlyoztam, miszerint a disszertáció megszületésének motivációját nem csupán az szolgáltatta, hogy egy potenciális válaszreakció lehet a büntetés-végrehajtás problémáira, így a (túl)zsúfoltságra, a prizonizációs hatásokra stb., hanem az a körülmény is, hogy egy digitalizált világban élünk, amelynek hatása az életünkre még inkább érezhető lesz a jövőben. Mindezt számos további körülmény gyorsítja, így tett például a koronavírus járvány is, de ehhez járul hozzá a munkaerőhiány, az erőforrások átcsoportosítása stb.

2022-ben részt vehettem a *Confederation of European Probation* elektronikus felügyeletről szóló konferenciáján, ahol számos európai állam szakember-gárdája jelent meg, valamint a meghívottak között voltak az elektronikus távfelügyeleti eszköz gyártásáért felelős cégek is. Ezen a konferencián több embertől is elhangzott, hogy a digitalizáció ilyen mértékű fejlődése és elterjedése mellett jogosan lehet számítani arra, hogy a büntetőjog területén is elterjednek ezek a technikai megoldások, közöttük az elektronikus felügyelet is nagyobb befolyást fog szerezni. Éppen ezért gondoltam, illetve gondolom azt, hogy az eszköz potenciális bővítési irányainak vizsgálata több szempontból is rendkívül fontos.

Amennyiben a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy további irányokat rögzít az eszköz alkalmazása kapcsán, nem árt, ha a tudomány meghatározott elvek mentén már eleve kijelöl egy határmezsgyét, illetve bemutatja más országok szabályozási rendszereit, melyek inspirációként és példaként is szolgálhatnak. Ilyen – az általam is rendkívül fontosnak tartott – elvek szerepeltek a dolgozatban, mint például az alapvető jogok tisztelete és az azokra az eszköz

használatával történő ráhatás fokozott vizsgálata, a büntetőjog, valamint a büntetés-végrehajtás alapelvei, az eszköz túlalkalmazásának határai. Mindezekre tekintettel hangsúlyoztam, hogy nem tartom követendőnek azt a tendenciát, amikor az elektronikus felügyeletet csakis biztonsági eszközként szerepeltetjük oly módon, hogy azt eleve meglévő alternatívákhoz, vagy közösségi szankciókhoz kapcsoltnak alkalmazzuk. Éppen ezért következetesen amellet érveltem a dolgozatban, hogy az elektronikus felügyelet külön jogintézményi formában történő szabályozását tartom követendőnek, mivel ennek letisztultabb és az alapelveket fokozottabban figyelembe vevő formát lehet kialakítani.

Ennek megfelelően az általam felvázolt büntetőjogi rendszerben az elektronikus felügyelet a következő formákat ölti: a letartóztatás alternatívája a büntető-eljárásjog területén (lásd: bűnügyi felügyelet), önálló szankció a büntető anyagi jog területén, a szabadságvesztés teljes tartamának letöltését szolgáló végrehajtási alternatíva, valamint az időelőtti szabadítás jogintézménye (lásd: reintegrációs őrizet) a büntetés-végrehajtási jog területén.

Ezek közül az jogösszehasonlítás jegyében jómagam kifejezetten két – a magyar viszonylatban még nem létező – opció alkalmazási lehetőséget, pro és kontra érveit vizsgáltam, kifejezetten skandináv és visegrádi országok szabályozásának áttekintését követően és azokkal egybevetve. Így értekeztem az elektronikus felügyeletről mint alternatív szankcióról, valamint a szabadságvesztés teljes időtartamának letöltését szolgáló alternatíváról.

Az elemzés során arra jutottam, hogy mind a két megoldás bevezetése egyébként opció lehet a magyar büntető jogrendszerbe, viszont a büntetés-végrehajtás területére történő új jogintézmény bevezetésére több esélyt és realitást látok, illetve jómagam is ezt a döntést támogatom. Ennek oka egyrészt az, hogy a magyar szankciórendszer egy több évtizedes, lassú fejlődés eredménye, amely véleményem szerint rendkívül nehezen módosítható. Másrészt, ha a teljes európai képet tekintjük, a büntetés-végrehajtás területén szabályozott elektronikus felügyelet egy sokkal inkább elterjedtebb megoldás. Harmadrészt úgy vélem, hogy amennyiben az elektronikus felügyelet alkalmazásáról szóló döntés a büntetés-végrehajtás kezében van, azzal csökkenthetjük a *net-widening* veszélyét. Ez azt jelenti, hogy az ítélező bíróság eleve szabadságvesztés-büntetés szabna ki, így a büntetés-végrehajtás által meghozott döntés valós végrehajtási alternatíváját képezhetné ennek a büntetésnek, ezáltal pedig az elektronikus felügyelet nem kerülhetne kiszabásra esetleg más, enyhébb büntetés helyett pusztán azért, mert szerepel a magyar szankciórendszerben.

Mindezekkel együtt javaslataim a következőket tartalmazza az elektronikus felügyelet szankciókénti szabályozására. A disszertációban részletesen kifejtett jogösszehasonlító elemzés alapján, úgy vélem, hogy figyelembe véve a speciális és generális preventív célokat, valamint

a büntetés-végrehajtás egyik legfontosabb célját a reintegrációt, megvalósítható lenne az alternatív szankciók körének elektronikus felügyeleti büntetéssel való kibővítése – akár a házi őrizet büntetésének bevezetésével és ennek elektronikus felügyelettel való végrehajtásával –, amely a differenciáltabb, individualizáltabb ítélkezést is elősegíthetné – természetesen a megfelelő jogalkotói és jogalkalmazói attitűddel –, mindemellett pedig a börtönpopuláció csökkentésében is fontos szerepet játszhatna. Mindezekon túlmenően a rehabilitációs célok elérésének hatékony eszköze lehetne a pártfogó felügyelet aktív közreműködésével.

Ennek megfelelően a jelenlegi magyar szankciórendszeren belül az elektronikus felügyeletet mint alternatív, ezen belül is közösségi szankciót az elzárás és a közérdekű munka közé helyezném el, azzal, hogy a szankciók egy egyértelműen új csoportját jelenítené meg, vagyis a szabadságkorlátozással járó büntetéseket, ahova mind az elektronikus felügyelet, mind pedig a közérdekű munka büntetése besorolandó lenne.

Az általam felvázolt szankciórendszerben ezzel összefüggésben egyfajta lépcsőzetesség érvényesülne, vagyis a pénzbüntetés nem teljesítését közérdekű munkává, a közérdekű munka nem teljesítését elektronikus felügyeletté lehetne átváltani. Az elektronikus felügyelethez kapcsolódó magatartási szabályok meghatározása, valamint az ezekkel összefüggő figyelmeztetési metódusok kialakítása pedig – rugalmasságuk lévén – még távolabb helyezhetnék a szabadságvesztés-büntetésének alkalmazását, így az a láncolat végén ultima ratio jelleggel helyezkedne el.

A büntetés egyik legfontosabb funkcióját a rövid(ebb) tartamú szabadságvesztések kiváltásában látom, dogmatikailag is a szabadságvesztés alternatívájává avanszáva.

Ezt a büntetést az elítélt és a vele egy háztartásban élők beleegyezésével lehetne önállóan alkalmazni, a büntetés végrehajtásának intenzitása és sikere érdekében a pártfogó felügyelői szolgálat közreműködését kötelező elemként építeném be. A büntetés magatartási szabályainak mindenképpen tekintettel kellene lenniük az elítélt munkájára, munkavégzési rendjére (munkaidő, home office lehetőségek stb.), családi kapcsolataiból adódó kötelezettségeire (gyermek gondozása, szállítása, hozzátartozó ápolása stb.), mivel – ahogyan azt már több ízben is hangsúlyoztam – ezzel a büntetéssel éppen az a cél, hogy ezekből a tevékenységekből és ebből a közegeből ne szakítsuk ki az elítéltet.

Ezen túlmenően fontosnak tartom, hogy a büntetés keretében hangsúlyt kapjanak az ún. rehabilitatív, gyógyító és fejlesztő tevékenységek, amelyekbe kötelező jelleggel is be lehetne vonni az elítéltet, ezáltal is bővítve a magyar szankciók spektrumát. Ehhez kapcsolódóan úgy gondolom, hogy a civilszféra aktív bevonása is hasznos, illetve szükséges lehet, hiszen rajtuk keresztül akár közösségi munka elvégzésére is lehetne motiválni vagy éppen kötelezni az

elítélteket – amennyiben egészségi állapotuk ezt lehetővé teszi –, amelyek a jelenlegi magyar társadalom szemében mindenképpen értékteremtő tevékenységet jelentetnének és még inkább validálhatná a büntetés jelenlétét a hazai szankciórendszerben.

A büntetés tartalmát, valamint magatartási szabályainak meghatározását illetően rendkívül fontos az individualizáció, valamint az ezzel kéz a kézben járó arányosság elve, amelyet határozott jogalkotói iránymutatások, illetve ajánlások mellett mindenképpen a bírói kar kezébe helyeznék, akik alapos környezettanulmányok, a végrehajtással érintettek (elítelt és a vele egy háztartásban élők), valamint adott esetben szakértők meghallgatásával megfelelően tudnák alkalmazni a tárgyalt büntetést.

Ha a büntetés természetéről összegzően szeretnénk beszélni, akkor mindenképpen ki kell emelni, hogy az alkalmazásában hordozott *malum* – amely a generális preventív célokat is szolgálja – az a szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztásának korlátozása, továbbá a GPS technológia használatából és a pártfogó felügyelői látogatásokból fakadóan a privátszféra sérelme, valamint a magatartási szabályokkal együtt járó korlátozások és kötelezettségek teljesítése (közösségi munkavégzés, rehabilitációs, terápiás programok) lehet, amelyek egyúttal a speciális preventív célok megvalósulását segíthetik. Ez azt is jelenti, hogy az eszköz egyúttal a reintegrációs célkitűzéseket is hatékonyan támogathatná, ezzel pedig – ideális esetben – vegyes karakterű jogintézményként nyerhetne szabályozást.

De lege ferenda javaslatom másik összetevője a szabadságvesztés végrehajtási alternatívájaként megjelenő elektronikus felügyelet bevezetése a magyar büntetés-végrehajtási rendszerbe. A jogintézmény lényege az lenne, hogy annak az elítéltnak, akit legfeljebb 3 évig terjedő végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, még a szabadságvesztés büntetésének megkezdése előtt lehetősége lenne kérelmezni a büntetés-végrehajtási bírónál, hogy a szabadságvesztés teljes tartamát otthon, elektronikus felügyelet alatt töltsse le. A jogintézmény alkalmazási feltételeit – a reintegrációs őrizettel ellentétben – szűkre szabnám, így azok számára tenném elérhetővé, akiket gondatlan bűncselekmény elkövetése miatt ítélték szabadságvesztésre, vagy ha szándékos bűncselekmény elkövetése miatt ítélték őket szabadságvesztésre, akkor (1) nem a Büntető Törvénykönyv 459. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítélték el, (2) első ízben ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre vagy visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő. Alkalmazásának további fontos feltétele lenne az elítelt és a vele egy háztartásban élők hozzájárulása, a megfelelő technikai feltételek adottsága, továbbá a jogintézmény aktív tartalommal való megtöltése és ennek az elítelt általi teljesítése.

Itt is fontos ugyanis, hogy az elkövető egy stabil, aktív napirenddel bírjon, dolgozni vagy tanulni járjon, illetve, hogy részt vegyen a szükséges terápiás-, gyógyító-, fejlesztő kezeléseken. Mindezekhez rendkívül fontos a párfogó felügyelők, valamint a különböző civilszervezetek jelenléte és aktív közreműködése, hogy adott esetben az elítélt – a korábbiakban kifejtettekhez hasonlóan – közösségi munkát végezzen, vagy más módon tegyen a közösségért.

Eljárási szempontból jól működne, ha a jogintézmény jogosulti körébe esőket automatikusan tájékoztatná vagy az ítéletet kiszabó bíróság, vagy a büntetés-végrehajtási intézet a kérelmezési lehetőségről, illetve az első-ajtós elektronikus felügyelet természetéről. Fontos, hogy a kérelmet, illetve a kérelmező élethelyzetét, körülményeit a büntetés-végrehajtási bíró, a párfogó felügyelő közreműködésével alaposan vizsgálja. Ennek keretében szintén szükséges lenne környezettanulmány elkészítése, illetve az elkövető kapcsán annak vizsgálata, hogy a jogintézmény célja hatékonyan teljesülhet-e, illetve, hogy a szabadságvesztés büntetésének ilyen módon történő végrehajtása eléri-e a büntetés célját. A kérelmekkel kapcsolatos végső döntést a büntetés-végrehajtási bíró kezébe adnám.

Összességében úgy gondolom, hogy az általam megszabott vizsgálati szempontok, és kijelölt irányok jó mércéként szolgálhatnak a jövőben a magyar jogalkotó számára. Ezzel együtt viszont szeretném hangsúlyozni, hogy a terület további vizsgálódást, és folyamatos nyomon követést igényel, hiszen az elektronikus felügyelet technológiájának fejlődése nem fog megállni az okostelefonokra letölthető applikációknál. Éppen ezért az európai tendenciák követése és az ezekre történő érdemi reflexió kifejezetten fontos a tudományos diskurzusban, amelyet jómagam is törekszem megtenni az elkövetkezendő években.

UNIVERSITY OF SZEGED

Faculty of Law and Political Sciences

Doctoral School

Jasmine Hussein

**The Potential Regulatory Aspects of Electronic Monitoring in the Substantive Criminal
Law and Prison Law in Hungary in light of the Current European Trends**

Doctoral (PhD) Dissertation Theses

Supervisor:

Prof. Dr. Zsuzsanna Juhász

Full Professor

Institute of Criminal Sciences

University of Szeged, Faculty of Law and Political Sciences

Szeged

2024

18

1. Selection of the Topic and its Relevance

I began to delve deeper into the topic and issue of the Hungarian prison population, overcrowding, and the problem of the rigid penal policy towards the end of my legal studies. Thus, in my master thesis, titled as „Alternative Sanctions as Means of Reducing Prison Population” – examining alternative sanctions widely promoted in Europe – I encountered international regulations related to electronic monitoring for the first time. The exact definition of electronic monitoring is detailed in my dissertation, but it is important to note, as defined by the Hungarian Prison Code, it is a technical device which monitors the movements of potential suspects, convicts or other persons detained for various legal reasons.¹¹ While in my master thesis I only examined the legal regulations and environments of Belgium and Norway when it comes to this technological tool, it undoubtedly sparked my interest in the topic and the need for a more comprehensive and in-depth understanding. My master thesis opponent, former university professor Ferenc Nagy, also emphasized the relevance and the importance of this topic in a Hungarian context, pointing out that „the actual and broader applicability limits and dangers of these alternative sanctions must also be recognized.”

Throughout my doctoral research, I endeavoured to consider this advice and kept in mind the perspective that alternative sanctions alone cannot provide the exclusive solution to improving the Hungarian prison situation and reducing prison overcrowding. However, they can be important elements in this regard, not only in functionality but also in ideological matters. In order to significantly narrow down the focus of my doctoral dissertation and to conduct in-depth research, I chose to select a very specific aspect of alternative sanctions, namely electronic monitoring, so that I could thoroughly explore it.

I believe the relevance of the topic is undeniable from multiple perspectives. Firstly, we cannot ignore that the Hungarian penal system continues to struggle with the (over)crowding of correctional facilities. Despite numerous efforts in recent years to improve the Hungarian prison situation, the prison statistical indicators still do not promise the most positive trends. The prison population rate in the country still falls into the extremely high category,¹² alongside countries like the Czech Republic, Slovakia, Poland, Belarus, Russia, or Azerbaijan.¹³

---

¹¹ Act No. CCXL of 2013, § 3 (6).

¹² NAGY, Ferenc: Gondolatok a hosszú tartamú szabadságvesztésről és az európai börtönnépességről. [*Thoughts concerning the long-term imprisonment and the prison population in Europe.*] *Börtönügyi Szemle*, 2013/1, 13.

¹³ World Prison Brief statisztikai adatok. [*Statistical data published by World Prison Brief.*] <https://www.prisonstudies.org/map/europe> (accessed: 2023.11.27.).

Additionally, the occupancy rate in the Hungarian prisons often approaches or even exceeds 100%, which undermines the objectives and functionality of the correctional facilities.

Secondly, the ongoing examination of the broad application of electronic monitoring in criminal law remains relevant as technological advancements are dynamic. Consequently, the commonly used radio frequency and GPS techniques associated with electronic monitoring do not represent the pinnacle of technological development. As a new phenomenon, we can mention electronic monitoring combined with smartphones, for which there are now serious efforts by companies manufacturing electronic monitoring devices and solutions, primarily for profit rather than professional considerations.¹⁴

Alongside with the technological advancements, the different measures enforced due to the COVID-19 pandemic are also significant from the perspective of correctional facilities. For instance, the Council of Europe's Committee for the Prevention of Torture called on its member states to strive towards eliminating or reducing overcrowding, introducing various transitional or emergency measures, including the application of alternatives to imprisonment.¹⁵ As a result of the pandemic, several European countries expanded the use of electronic monitoring, either by making its conditions more favourable or by enhancing the technical apparatus required for its implementation. Spain, Poland, Norway, the Netherlands, Cyprus, Malta, England, and Wales are among these countries.¹⁶ Moreover, countries outside Europe, such as Senegal and Tunisia, have also allowed the use of electronic monitoring due to the pandemic.¹⁷

In 2021, the Confederation of European Probation (CEP) organized an online conference where the largest companies producing electronic monitoring devices (such as buddi., attenti, Geosatis, and SuperCom) discussed their experiences during the COVID-19 pandemic, trends related to the application of electronic monitoring, and the characteristics of requests they received from different countries and agencies. Representatives from all companies reported that they received numerous requests from already existing, as well as new clients (national governments, agencies from the criminal law field) after the outbreak of the coronavirus pandemic. These requests often aimed at ordering new devices or seeking more sophisticated

---

¹⁴ See: NELLIS, Mike: „Better than Human?” Smartphones, Artificial Intelligence and Ultra-Punitive Electronic Monitoring. 2019. <https://www.napomagazine.org.uk/wp-content/uploads/2019/10/Better-than-Human-PDF.pdf> (accessed: 2020.10.10.); NELLIS, Mike: „Clean and dirty electronic monitoring”. 2018. <http://justice-trends.press/shaping-lives-the-use-of-electronic-monitoring/> (accessed: 2020.10.10).

¹⁵ Prison Insider: Europe – CPT urges intensifying temporary measures introduced to prevent COVID-19. 2020. <https://www.prison-insider.com/en/articles/europe-le-cpt-appelle-a-intensifier-les-mesures-temporaires-mises-en-place-pour-prevenir-la-covid-19> (accessed: 2020.09.11.).

¹⁶ Prison Insider: Coronavirus: Prison Fever. 2020. <https://www.prison-insider.com/en/articles/coronavirus-la-fievre-des-prisons> (accessed: 2020.09.11.).

¹⁷ Penal Reform International: Global Prison Trends 2021, 15. <https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2021/05/Global-prison-trends-2021.pdf> (letöltés ideje: 2023.03.01.).

technical solutions to facilitate and maintain social distancing in areas related to criminal justice, especially correctional institutions. The company attentively specifically drew attention to the phenomenon that the number of domestic violence cases increased during quarantine, prompting many states to turn to the company and its technical solutions, mainly for the purpose of victim protection and restraining order compliance. Consequently, these countries typically adjusted their already existing legal frameworks accordingly.¹⁸

During the same online conference, *Mike Nellis* – one of the foremost authorities on electronic monitoring research – stated that the COVID-19 pandemic has had wide-ranging social consequences. For example, state intervention in people’s daily lives has intensified, and the use of telecommunications devices and reliance on them have increased. As a result, companies manufacturing and distributing technological devices gained greater power, and social disparities deepened, as the pandemic disproportionately affected poorer segments of society. These factors have contributed to and are closely related to the wider dissemination of electronic monitoring. According to Nellis, the pandemic has created an environment conducive to making electronic monitoring an even more significant and frequently used criminal justice option than before. He also stated that smartphones and the applications downloadable on them will become even more prominent in terms of monitoring. Consequently, electronic monitoring will become an extremely prevalent solution, which will increasingly be applied with a punitive attitude, even though, in general, the prison population is not expected to decrease due to the application of this technical solution.¹⁹

2. Research Questions of the Doctoral Thesis

Based on the aforementioned, my research assumption is that in the near future, we can expect that the changes and measures concerning the usage of electronic monitoring introduced during the pandemic will not merely be transient in individual countries, but recognizing their financial and human resource advantages, they will take on a permanent form or even expand further in the future. Therefore, in my opinion, there is a possibility that technology will become a significant part of various areas of criminal law, including the sanctioning system, sentencing, and execution of penalties, which often rely on the human factor, such as effective reintegration

---

¹⁸ The representatives of the companies held 5-5 minutes presentations on the electronic monitoring webinar organised by the Confederation of European Probation (CEP) about their experience during the covid pandemic. 2021. See: <https://www.youtube.com/watch?v=125hpIOPKO0&t=4282s> (accessed: 2023.04.09.).

¹⁹ NELLIS, Mike: EM In and After the Age of Covid – presentation on the webinar of the Confederation of European Probation (CEP). 2021. See: <https://www.youtube.com/watch?v=125hpIOPKO0&t=4282s> (accessed: 2023.04.09.).

of offenders, improvement, education for law-abiding behaviour involving professionals (probation officers), and the organization of programs to facilitate these aspects.

I believe that the aforementioned trends, which may seem utopian at present, will also reach Hungary in the near future. Hence, it is important for these issues to be discussed in the scientific discourse, and to establish the frameworks and requirements that may be suitable for regulating institutions related to electronic monitoring in the field of criminal law.

Based on these considerations, the following questions are addressed in my doctoral thesis:

- What was the original concept of electronic monitoring? To what extent do the original objectives apply in today's Europe?
- What is the ideal „character” of an institution related to electronic monitoring?
- What groups of countries can be identified in Europe based on the regulatory characteristics of electronic monitoring? What are the common characteristics of these groups of countries?
- What are the potential expansion directions of electronic monitoring in the field of criminal law in Hungary?

By answering these research questions, the aim of the thesis is to provide a comprehensive overview of theoretical and practical issues related to electronic monitoring, to present current European trends, and to formulate proposals for regulatory possibilities in Hungarian criminal law based on the conclusions drawn from the comparative aspects of the dissertation.

3. Methodology of the Doctoral Thesis

The methodology of the doctoral thesis is fundamentally doctrinal, strongly intertwined with the methodological elements of comparative law and its research techniques.

The dissertation places particular emphasis on the theoretical examination of criminal law principles, and fundamental rights that are affected or may be affected by electronic monitoring, as well as those that must be considered in connection with the regulation of the device. These intertwine closely with the examination of the nature of electronic monitoring, namely its penal policy objectives, such as whether it should be regulated punitively, reintegratively, restoratively, or a combination thereof. The answers to these questions, as they vary, influence the restriction and infringement of the fundamental rights of individuals monitored with electronic monitoring and the extent of intervention into them and one's every day, personal life.

I study these fundamental rights-relevant issues and related opinions multiple times throughout the doctoral thesis, appearing in the historical section, the analysis of relevant recommendations of the Council of Europe, and in the examination of the nature of electronic monitoring. I consider the analysis of these essential aspects particularly important because the proposals I formulate *de lege ferenda* align with them. Furthermore, the dissertation emphasizes the analysis of the current Hungarian regulations from this perspective, highlighting problematic points identified by me and my recommendations concerning them.

In the dissertation, I cite prison statistics and data related to the application of electronic monitoring several times. On the one hand, my aim was to present current trends, such as the dynamic spread of electronic monitoring in European criminal justice systems; on the other hand, they provided an excellent basis for the formation of country groups for the purpose of legal comparison. It is important to note, however, that despite sending official request for issuing the needed statistical data from the relevant authorities of all states under examination (Denmark, Finland, Norway, Sweden, Poland, Czech Republic, Slovakia, Hungary), I only received them from the Scandinavian countries. This is the reason for different amount and quality of statistical data used under the different country sections.

The topic of electronic monitoring cannot be properly examined without the methodology of comparative law, as *Mike Nellis* previously pointed out, stating that electronic monitoring is a widespread tool globally, and its dynamics cannot necessarily be understood based on an examination of the criminal justice system of a single country.²⁰ In my research, I aimed to select the countries for comparison according to well-defined, closely followed criteria and to set up country groups providing the basis for comparative legal research. First and foremost, I deemed it important to conduct my research within Europe, as European countries often have to follow common guidelines and principles due to their international obligations, such as those arising from their membership in the Council of Europe or the European Union.

Furthermore, within Europe, I aimed to establish additional groups of countries to clearly delineate the circle of countries relevant to the topic. It is important to emphasize that due to the focused dynamic of the dissertation, I do not examine the regulations on electronic monitoring in every European country. However, it should be mentioned that the extensive research I conducted in recent years has enabled me to familiarize myself with the attitudes and characteristics related to electronic monitoring in all European countries.

---

²⁰ NELLIS, Mike: Introduction: making sense of electronic monitoring. In: NELLIS, Mike – BEYENS, Kristel – KAMINSKI, Dan (ed.): *Electronically Monitored Punishment. International and Critical Perspectives*. Routledge, Abingdon, 2013, 5.

The establishment of the aforementioned criteria had two main guiding principles. One was the examination of the economic, social, and criminal policy characteristics of individual countries and their prison statistics, and the other was the analysis of the criminal law regulatory characteristics of electronic monitoring specifically. Based on these, I identify and detail two major groups in the dissertation: the so-called Scandinavian "exceptionalist" countries—Norway, Finland, Sweden, and Denmark—and the Visegrád Group (V4) countries, which show significant similarities to Hungary in many aspects, namely Slovakia, the Czech Republic, and Poland.

I believe that the examination of the Scandinavian countries is essential because they represent a highly forward-thinking view in their conception, perspective, and criminal policy approach, thus serving as an excellent basis for formulating innovative proposals. However, the examination of the V4 countries is important because they are much closer to Hungary in terms of social structure, historical traditions, and their approach to criminal policy. Yet, they have also recently introduced institutions combining electronic monitoring with already existing criminal law institutions, the potential introduction of which into the Hungarian criminal law system cannot be overlooked. The latter can provide a more realistic option to create proposals for the Hungarian criminal law system.

4. Structure of the Doctoral Thesis

The doctoral thesis is primarily composed of four main units, which are further divided into chapters and subchapters.

The first major unit focuses on the historical development of electronic monitoring. During this overview, I scrutinize and analyse in detail the theoretical concept behind the invention of electronic monitoring, which I consider essential for a better understanding of the trends emerging today. Because the application of electronic monitoring originated in the United States, I also provide a brief overview of its use in the United States. Afterward, I transition to the European context, presenting the initial experiences with electronic monitoring and how its use has expanded, culminating in a comprehensive recommendation by the Council of Europe on the topic. Within this chapter, I also analyse the most important points and theoretical findings of this recommendation in detail.

In the second major structural unit, I discuss the „character” of electronic monitoring. Ideally, the legal institution encompassing the use of the device should – in my opinion – incorporate punitive, reintegrative, and restorative aspects equally. In this chapter, I elaborate

on this concept and reflect on the fundamental rights perspectives of the topic and the criminal law consequences associated with their restriction.

The third major structural unit lays the groundwork for comparative research, beginning with a general overview of Europe, followed by a detailed discussion of the common characteristics and individual legal provisions regarding electronic monitoring in the selected countries. In this section, I emphasize the general presentation of both the Scandinavian and Visegrád Group (V4) countries, their peculiarities in criminal policy, prison statistics, and the presence of electronic monitoring in various areas of criminal law. It is important to note that I do not analyse these aspects exhaustively. The dissertation includes the analyzation and introduction only of those provisions that do not yet exist in Hungary but which, in my opinion, could be beneficial for introduction into Hungarian criminal law, especially if the legislature considers expanding electronic monitoring in this direction.

The fourth chapter of the dissertation specifically addresses the Hungarian criminal law aspect. Within this, I comprehensively present and analyse the currently effective legal provisions on electronic monitoring, with a focus on substantive criminal law and prison law. This further illustrates that I do not examine the procedural aspects of electronic monitoring in criminal procedure law. There are several reasons for this: firstly, I believe that they would unnecessarily expand the scope of the thesis; secondly, electronic monitoring is already applied as an alternative to detention in Hungary in a well-established manner in the criminal procedural law; thirdly, a detailed and comprehensive doctoral dissertation in Hungarian has already been prepared on the topic. One of the most important parts of the dissertation includes the *de lege ferenda* proposals formulated by me, which are also presented in this chapter. Within this framework, I discuss the potential introduction of two new legal institutions, proposing that if the use of electronic monitoring were to further expand in our country, I would regulate the use of the device in these forms.

5. Results of the Doctoral Research

In the beginning of my doctoral thesis, I underscored the significance of delving into the multifaceted realm encompassing the existing regulatory frameworks, practical applications, and prospective trajectories pertaining to electronic monitoring. I articulated a firm conviction in the imperative nature of comprehensively examining the landscape of electronic monitoring within the context of the Hungarian criminal justice system. This necessitates not only a thorough exploration of prevailing regulations and operational dynamics but also an insightful

delineation of the evolving forms and functionalities these monitoring technologies and solutions could assume in the foreseeable future.

I paid special attention to thoroughly examining the circumstances and theoretical foundations of the invention of electronic monitoring devices in the field of the criminal justice system within the framework of the dissertation. I undertook this task because I considered it important to familiarize the Hungarian scientific community with the fact that the original purpose of the device did not solely target the field of criminal law, and that behind its use lay a serious theoretical intention and concept that is also consistent with current reintegration efforts within Europe. The chronological overview and analysis of the scientific works of the *Schwitzgebel* brothers vividly illustrated how the concept of electronic monitoring increasingly expanded and found its way into the field of criminal law in the 1980s. Prior to the actual criminal application of the device, its inventors specifically envisioned its ideal use in health care and education, with the intention of positively influencing and improving the nature of offenders through psychology and humane tools. They believed that their invention and vision could provide a framework for achieving effective reintegration of offenders and preventing recidivism without the actual use of rigid and strict punishments.

If we project this concept onto present-day Europe, we can say that following the guidance of the Council of Europe, many countries have adopted the goal of reintegration when introducing the use of this technological device – alongside reasons such as reducing prison populations and cost-effectiveness. Accordingly, the Council of Europe has repeatedly emphasized in its recommendation on electronic monitoring that offenders should not be completely isolated or „incarcerated” at home during the use of the device. In light of the reintegrative goal, they should be allowed to participate in everyday activities such as work, leisure programs, training, therapy, and fulfilling family responsibilities. It is important that trained professionals support should assist them in the reintegration process. From these principles and the regulations of individual countries, I believe that the original concept of the invention still strongly resonates in the European criminal justice environment today.

The previous statement leads us to the next research question, namely, what characterizes the „ideal” criminal institution operating with electronic monitoring? In my opinion, legal institutions operating with electronic monitoring must embody punitive, reintegrative, and restorative aspects resulting a „mixed” nature.

In the course of my doctoral dissertation, I consistently underscored the critical significance of adopting an approach firmly rooted in fundamental rights and conducting a thorough examination through this prism. Such an approach serves a dual purpose: it acts as a

safeguard against the potential overutilization of electronic monitoring devices while concurrently bestowing legitimacy upon their role within the realm of criminal law. This encompasses their regulation both as a criminal sanction and as a viable alternative to traditional imprisonment, thereby establishing a nuanced framework that balances societal needs with individual liberties. The former proposition implies that the application of this technical device itself – without any additional behavioural regulations or constraints, restrictions imposed on the individual undergoing monitoring – constitutes a profound intrusion into individuals' lives. Only wearing this device significantly intrudes one's privacy, personal data, their processing, and human dignity (as wearing the device may precipitate a stigmatizing effect). Merely recognizing these dimensions warrants the inevitable conclusion that the device's usage inherently encroaches upon certain fundamental rights, thus necessitating an acknowledgment of its inherently *malum* nature on this basis alone. However, with the imposition of additional restrictions, such as curtailing freedom of movement and choice of residence, mandating employment, and stipulating participation in treatment programs, the device can feasibly evolve into a viable alternative to imprisonment.

In my view, the legal institution operating within the framework of electronic monitoring must necessarily possess a certain *malum*, but it must also be accompanied by reintegration objectives, even though the positive impact on recidivism rates is clearly not demonstrable, as it is influenced by numerous factors. However, it is important to recognize that this form of supervision creates numerous opportunities for the effective reintegration of offenders in the most creative and individualized ways. I believe that motivating offenders to learn, work, and participate in therapeutic treatments, if necessary, can be very well realized in this constellation and framework. Furthermore, I am convinced that consideration must be given to ensuring that this technological solution does not completely take over the role of the human factor in reintegration work since the participation of probation officer is indispensable. I consider the presence of trained and supportive professionals extremely important in such a process, as nothing can replace basic human interactions, feelings, and influences. On top of that, I am a committed supporter of filling the criminal law system with restorative elements – naturally, while maintaining appropriate boundaries and rationality. Therefore, I deemed it important to examine electronic monitoring from this perspective as well. Based on this, I concluded that depending on the regulation, electronic monitoring can serve the interests of all three participants in the restorative processes. It can restore social order by punishing the offender, while also allowing them to provide active restitution to the community through e.g. community work within the framework of electronic monitoring. It can also restore the social situation of

the offender if the programs embedded in the use of the device aimed their reintegration prove to be effective. Consideration for victim protection and the interests of victims can also be effectively implemented. Therefore, it is particularly important to inform victims that the offender is being monitored with electronic monitoring, moreover electronic monitoring can provide a flexible framework (outside the prison system) for voluntary dialogue between the victim and the offender, strictly under the supervision of experts.

As I mentioned in the dissertation, the basis of my comparative legal research was provided by the classification system proposed by *Mike Nellis*, which essentially distinguishes three groups in Europe regarding electronic monitoring: Western European, Nordic (Scandinavian), and Central-Eastern European countries. However, during my research, I also examined the regulations related to electronic monitoring in numerous countries. Based on this research, I concluded that within the group of Western European countries, it is not necessarily possible to establish a strictly defined group based on similar criteria that could serve as a suitable basis for legal comparison. In addition, I thought that the structure of the dissertation did not require further exploration of the regulations of too many countries, as the balance of the thesis would be disrupted in that direction. When forming both the Scandinavian and the Visegrád groups I paid special attention to the examination of common historical traditions as well as criminal law and social characteristics, which helped to confirm that these could serve as a good starting point for the method of legal comparison.

According to countries, I extensively examined, it can be stated that in the Scandinavian states, there is a stronger emphasis on state care and a rehabilitative, reintegrative approach regarding the regulation and use of electronic monitoring. This might be understandable from the perspective that the criminal justice systems of these countries, into which electronic monitoring has been integrated, already operated with such socially sensitive and supportive outlooks. Their legal frameworks often express the importance of intensive support and therapeutic interventions in aiding offenders.

In Slovakia, the Czech Republic, Poland, and Hungary, a reintegrative approach is also present in the field of criminal law, thus the application of electronic monitoring is necessarily connected to this. However, it can be observed that in these countries, this kind of caring and therapeutic approach is less pronounced, and the punitive aspect of criminal law is stricter compared to the Nordic countries examined in the dissertation. In the case of the Visegrád Four, it would not be an exaggeration to say that practical considerations were more prevalent in the adaptation of this technological solution, focusing on reducing prison populations and cost-effectiveness.

The comparative analysis and the overview of the relevant criminal law regulations in these countries not only aided in summarizing the general characteristics of each group but also served as inspiration and examples of how electronic monitoring could be regulated in a manner not yet existing in the Hungarian criminal system.

In the doctoral thesis, I emphasized multiple times that the motivation was not only to seek a potential response to the challenges of the prison system, such as overcrowding, prisonization effects, etc., but also the fact that we live in a digitized world, the impact of which will become even more pronounced in the future. Numerous additional factors accelerate this process, including the coronavirus pandemic, labour shortages, resource reallocations, etc.

In 2022, I had the opportunity to participate in the conference of the Confederation of European Probation on electronic monitoring, where experts from several European countries attended the event, including companies responsible for manufacturing electronic monitoring devices. At this conference, it was mentioned by several individuals that given the extent and spread of digitization, it is reasonable to expect that these technical solutions will also become widespread in the field of criminal law, including electronic monitoring gaining greater influence. Therefore, I believed, and still believe, that examining the potential expansion directions of these tools is extremely important from several perspectives.

If the legislator deems it necessary to establish further directions regarding the application of the device, it is beneficial for science to already designate a boundary along certain principles and present the regulatory systems of other countries, which can serve as inspiration and examples. Such principles, which I consider extremely important, were included in the dissertation, such as respect for fundamental rights and enhanced examination of their impact through the use of the device, principles of criminal law and prison law, moreover the limits to the overuse of the technological tool. In light of these considerations, I emphasized that I do not endorse the trend of solely portraying electronic monitoring as a security measure in a manner that ties it inherently to existing alternatives or community sanctions. Therefore, I consistently argued in the dissertation that I consider it advisable to regulate electronic supervision as a separate legal institution, as this allows for a more refined format that takes the principles into greater account.

Accordingly, in the criminal law system outlined by me, electronic supervision takes the following forms: an alternative to pre-trial detention in the field of criminal procedure law (see: criminal supervision), an independent sanction in the field of criminal substantive law, and an alternative to serving the full term of imprisonment, and the institution of early release (see: reintegrative custody) in the field of prison law.

In the spirit of legal comparison, I specifically examined two options, which do not yet exist in the Hungarian context, particularly following an overview of the regulation in Scandinavian and Visegrád countries. Thus, I discussed electronic monitoring as an independent alternative sanction, as well as an alternative for serving the full term of imprisonment.

During the analysis, I concluded that both solutions could be options for the Hungarian criminal justice system. However, I see more chances and reality in the introduction of a new legal institution in the field of prison law, and I support this decision. One reason for this is that the Hungarian sanction system is the result of decades of slow development, which I believe is extremely difficult to modify. Secondly, considering the entire European picture, electronically supervised execution of imprisonment is a much more widespread solution in the field of criminal law. Thirdly, I believe that if the decision on the application of electronic supervision lies within the realm of prison law as an alternative execution form of imprisonment, we can reduce the risk of net-widening. This means that the sentencing court would initially impose a custodial sentence, after which the decision of the possibility of the alternative executive form can be made by the prison, which could serve as an actual (real) alternative to imprisonment, thereby electronic monitoring could not be imposed instead of possibly another milder sanction simply because it is part of the Hungarian sanction system.

Despite all this, my recommendations for the regulation of electronic monitoring as an (alternative) sanction include the following. Based on the detailed comparative legal analysis presented in the dissertation, I believe that considering both the specific and general preventive aims, as well as one of the primary goals of prison law which is reintegration, it would be feasible to expand the scope of alternative sanctions with electronic monitoring – even introducing home confinement as a penalty and executing it with electronic supervision – which could promote more differentiated, individualized sentencing, with the appropriate legislative and judicial attitude, while also playing an important role in reducing prison populations. Furthermore, an effective tool for achieving rehabilitation goals could be the active involvement of probation supervision.

Accordingly, within the current Hungarian sanction system, I would position electronic monitoring as an alternative, specifically a community sanction, between imprisonment and community service, thereby representing a clearly new category of penalties involving restrictions on liberty, where both electronic monitoring and community service would be classified.

In the sanction system outlined by me, a kind of gradation would be applied, meaning that the failure to pay a fine could be converted into community service, and the failure to

complete community service could be transformed into electronic monitoring. Defining the behavioural rules associated with electronic monitoring, as well as developing warning methods related to them – due to their flexibility – could further distance the application of custodial sentences, positioning it at the end of the chain with the *ultima ratio* principle.

I see one of the most important functions of this punishment in substituting short(er)-term imprisonment, also advancing dogmatically as an alternative to incarceration. This penalty could be applied independently with the consent of the convicted person and those living in the same household, with the involvement of probation supervision being a mandatory element to intensify and ensure the success of punishment execution. The behavioural rules of the punishment should definitely take into account the convict's work, work schedule (working hours, home office opportunities, etc.), and obligations arising from their family relationships (caring for children, transportation, caring for relatives, etc.), as – I have emphasized several times – the goal of this punishment is precisely not to isolate the convict from these activities and environments.

Furthermore, I consider it important that the punishment emphasizes so-called rehabilitative, therapeutic, and developmental activities, which could also involve the convicted person on a compulsory basis, thereby expanding the spectrum of Hungarian sanctions. In connection with this, I believe that the active involvement of the civil sector may also be useful and necessary, as through them, convicts could be motivated or even obligated to perform community work – if their health allows it – which would undoubtedly represent value-creating activities in the current Hungarian society and further validate the presence of this type of punishment in the domestic sanction system.

Regarding the content of the punishment and the determination of behavioural rules, individualization is extremely important, as well as the principle of proportionality that goes hand in hand with it, for this reason I would definitely place the decision concerning these in the hands of the judiciary. Based on environmental studies, the hearing of those affected by the device (the convicted person and those living in the same household), this penalty could be properly applied.

If we want to summarize the nature of this type of punishment, it is essential to emphasize that the *malum* it carries in its application – which also serves general preventive purposes – includes the restriction of freedom of movement and choice of residence, as well as the infringement on privacy due to the use of GPS technology and probation officer visits, along with the fulfilment of restrictions and obligations associated with behavioural rules (community service, rehabilitation, therapy programs), which can also facilitate the achievement of specific

preventive goals. This also means that the device could effectively support reintegration goals and ideally could be regulated as a mixed legal institution.

As for the proposal for *de lege ferenda*, another component would be the introduction of electronic monitoring as an alternative form of executing imprisonment in the Hungarian prison system and law. The essence of this legal institution would be that those convicted of a custodial sentence of up to 3 years could apply to spend the entire sentence at home under electronic supervision before the start of the custodial sentence. Unlike with reintegrative custody, I would limit the application conditions more strictly, making it available to those convicted of negligent offenses or, if convicted of intentional offenses, (1) not for violent crimes against individuals as defined in Section 26 (1) of the Prison Code, (2) first-time offenders or non-recidivist repeat offenders. Another important condition of application would be the consent of the convicted person and those living in the same household, the availability of appropriate technical conditions, and the active content of the legal institution and its fulfilment by the convicted person.

It is important here as well that the offender has a stable, active daily routine, attends work or studies, and participates in necessary therapeutic, healing, or developmental treatments. The active involvement of probation officers and various civil organizations is extremely important here too, as they could motivate or even obligate the convict – as I have previously emphasized – to perform community work or contribute to the community in other ways, if their health allows it.

From a procedural point of view, it would work well if those falling within the scope of the legal institution were automatically informed by either the sentencing court or the penitentiary institution about the possibility of applying for electronic monitoring. It is essential that the application and the applicant's life situation and circumstances be thoroughly examined by the sentencing judge and the probation officer. This would also involve the preparation of an environmental study and an examination of whether the purpose of the legal institution can be effectively fulfilled in the case of the offender, and whether the execution of the custodial sentence in this form achieves its purpose. The final decision on the applications would be left to the penitentiary judge.

Overall, I believe that the examination criteria and directions I have set can serve as good benchmarks for the Hungarian legislator in the future. However, I would like to emphasize that the field requires further investigation and continuous monitoring, as the development of electronic monitoring technology will not stop at smartphone applications. Therefore, it is

crucial to follow European trends and engage in substantive reflection on them in the scientific discourse, which I also strive to do in the coming years.

A témakörrel összefüggő publikációk – Publications related to the Doctoral Thesis

1. *Az elektronikus felügyelet mint alternatív szankció.* In: Erdős Csaba (szerk.): Doktori Műhelytanulmányok 2019 – Doctoral Working Papers 2019. Gondolat Kiadó, Budapest, 2019. 205-217.
2. *Első vagy hátsó ajtó? – Az elektronikus felügyelet alkalmazása a büntetés végrehajtásban.* FORVM: Publicationes Doctorandorum Juridicorum (9), 2019. 23-35.
3. *A hátsó ajtós elektronikus felügyelet Magyarországon: A reintegrációs őrizet elmélete és gyakorlata.* Pro Futuro – A jövő nemzedékek joga, 2020/10. 30-42.
4. *Az elektronikus felügyelet alkalmazásának kihívásai az európai bűnügyi együttműködésben.* In: Szabó Csaba (szerk.): Tavaszi Szél 2020 Konferencia – Spring Wind 2020: Konferenciakötet, DOSZ, Budapest, 2020. 226-236.
5. *Electronic Monitoring (EM) in the Criminal Justice System of the V4 Countries – with special regard to Hungary.* In: Csiszár Beáta – Hankó Csilla – Kajos Luca Fanni – Mező Emerencia: IX. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia 2020. Pécsi Tudományegyetem Doktorandusz Önkormányzata, 2020. 257-269.
6. *The Nature of Electronic Monitoring (EM) – Restorative, Reintegrative, Punitive?* In: Erdős Csaba (szerk.): Doktori Műhelytanulmányok 2020, Universitas-Győr Nonprofit Kft., Győr, 2020. 337-349.
7. *Electronic Monitoring of Offenders – with special regards to Hungary.* In: Karsai Krisztina – Sözüer Adem – Wörner Liane (szerk.): Digital Criminal Justice: a Studybook. Selected Topics for Learners and Researchers. Onikilevha, Istanbul, 2022. 113-127.